

Dato 19. april 2023
Saksnr.: 2023010585-2
Saksbehandler Susanne Lende
Godkjent av Geir Askvik Haugum
Bernt Jørgen Stray
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

16.05.2023
01.06.2023
14.06.2023
21.06.2023

Fornybarregionen – strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen.
2. Strategien følges opp av handlingsplaner; en felles del for alle kommunene og en lokal for hver kommune.

Sammendrag

Sammen utgjør Kristiansandsregionens seks kommuner – Birkenes, Iveland, Kristiansand, Lillesand, Lindesnes og Vennesla – en kraftfull motor for regional utvikling på Sørlandet. Verdiskapingsstrategien tar utgangspunkt i regionens positive utvikling med en ambisiøs visjon: **Regionen er landets ledende fornybarregion.**

Strategien er overordnet og gir retning for næringsarbeidet i kommunene i regionen. Den skal bidra til en helhetlig og regional tilnærming til bærekraftig verdiskaping. Aktiviteter og tiltak følges opp i handlingsplaner med en del som er felles for alle kommuner og en del som er særskilt for den enkelte kommune.

Målgruppen er næringsliv, virksomheter, studenter, besøkende og innbyggere. For kommunene i Kristiansandsregionen foreslås følgende hovedmål:

Kristiansandsregionen er landets mest attraktive og bærekraftige region

For å nå posisjonen har strategien seks viktige satsingsområder:

- Energinæringer
- Infrastruktur og næringsareal
- Opplevelser
- Arbeidsplasser og kompetanse
- Internasjonal konkurranseevne
- Innovasjonskraft og omstilling til et bærekraftig lavutslippssamfunn

Strategien legger til grunn tre strategiske grep for å nå målene:

- Samhandling: Videreutvikle forpliktende samarbeid
- Bærekraft: Legge bærekraftig utvikling til grunn for verdiskaping
- Kommunikasjon: Bruke strategisk kommunikasjon som verktøy for posisjonering

Hele Agder er viktig for å oppnå bærekraftig verdiskaping og posisjonering av landsdelen. Kristiansandsregionen vil derfor bidra til økt samarbeid med fylkeskommunen, øvrige kommuner og regionråd, næringsliv og andre aktører i Agder.

Vedlegg:

Forslag til ny strategi: Fornybarregionen – strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen
Bakgrunnsdokument for strategiarbeidet

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Etter initiativ fra Kristiansand kommune, ble øvrige kommuner i Region Kristiansand sommeren 2022 invitert til å delta i rullering av Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen fra 2014.

Kommunene i regionen behandlet forespørselen fra Kristiansand i august og september 2022, alle med positive vedtak om deltakelse i rulleringen av næringsplanen. Lindesnes kommune var ikke en del av regionen i 2014 da den strategiske næringsplanen ble laget, og hadde våren 2022 vedtatt ny strategisk næringsplan for kommunen. Politikerne i Lindesnes ga likevel tilslutning til å delta i arbeidet med ny felles strategisk næringsplan for hele Kristiansandsregionen.

Arbeidsprosess

Næringsnettverket i Region Kristiansand har sammen med administrasjonen i Region Kristiansand utgjort prosjektgruppa, og regionrådet er styringsgruppe for arbeidet. Region Kristiansand har ivaretatt prosjektledelsen.

Prosjektplanen som ble lagt fram for styringsgruppa 22.09.22 skisserte opprinnelig en tidslinje for arbeidet fram til politisk behandling i nye by- og kommunestyre etter lokalvalget 2023. Styringsgruppa gjorde følgende vedtak:

Vedtak	Prosjektplan for rullering av strategisk næringsplan vedtas, men justert til en kortere tidsplan, slik at den kan legges fram for by- og kommunestyrene til endelig behandling våren 23.
---------------	--

Prosjektgruppa fikk dermed en vesentlig kortere tidslinje for arbeidet. Status på arbeidet ble presentert for styringsgruppa den 16.12.2022, som gjorde følgende vedtak:

Vedtak	Styringsgruppa/regionrådet har følgende innspill til planarbeidet: planen sendes på administrativ høring i januar/februar. Regionrådet tar presentasjonen til orientering og gir positiv tilbakemelding på den retning som skisseres. Prosjektgruppen kommer tilbake med plan for arbeidet med handlingsplanen med særlig fokus på samarbeid.
---------------	--

Gjennom høsten og vinteren har prosjektgruppa jobbet med innhold i strategien, som underveis i arbeidet har fått nytt navn, fra Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, til Fornybarregionen –strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen.

Med kortere tidslinje har prosjektgruppa intensivert arbeidet med å jobbe fram ny strategi. Det er hentet inspirasjon fra Trondheim, Bergen og Stavanger fra deres arbeid med næringsutvikling og verdiskaping. Det er innhentet bakgrunnsmateriale, fakta og analyser, og gjennomgått strategier i kommunene i regionen, regionale og nasjonale planer, samt tilgjengelig statistikk og data for kommunene. Telemarksforskning har gjennomført en egen regionalanalyse av Kristiansandsregionen i november 2022, funn fra denne rapporten er beskrevet grundig i bakgrunnsdokumentet til strategien.

Medvirkning og høringer

Prosjektgruppa har gjennom november, desember og januar invitert til workshops og møter med sentrale aktører i regionen for å få innspill og forankre prosjektgruppens arbeid underveis i prosessen. Aktørene som har bidratt er Agder fylkeskommune, Innovasjon Norge, NHO Agder, Universitetet i Agder, Ungt Entreprenørskap, Visit Sørlandet, Å Energi, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, Birkenes næringsforum, Mandal industri og næring og Vennesla næringsforening.

I desember ble det gjennomført en større spørreundersøkelse til næringslivsledere i regionen, og innspill herfra er tatt med i arbeidet med strategien. Prosjektgruppa har også presentert foreløpig strategi på et frokostmøte hos Næringsforeningen i Kristiansandsregionen.

Prosjektgruppa hadde i starten av januar 2023 klart et strategiutkast basert på dette arbeidet, som gikk ut til intern administrativ høring i de seks kommunene samme måned. Innspill fra den interne høringsrunden ble tatt med i arbeidet med strategien.

Oppdatert strategi ble sendt til offentlig høring i tidsrommet 3. – 24. mars 2023. Alle som hadde vært med i møter og workshops fikk direkte invitasjon til å gi høringssvar. I tillegg ble det publisert informasjon om høringen på alle seks kommuners hjemmesider, sosiale medier, og nettsidene til Region Kristiansand, samt nettsidene til noen av næringsforeningene i regionen. Det ble også jobbet med pressekontakt, som resulterte i flere oppslag i Lindesnes Avis, Lillesands-Posten og Birkenes Avisa. 11 høringssvar ble vurdert av prosjektgruppa, og aktuelle innspill ble tatt med i en oppdatert versjon av strategien.

Videre arbeid

Strategien ble behandlet av styringsgruppa i Region Kristiansand den 21. april 2023 med en anbefaling om at strategien vedtas:

Vedtak	Verdiskapingsstrategien oversendes til politisk behandling i kommunene med felles saksfremlegg og anbefales vedtatt.
---------------	--

Eventuelle innspill anbefales meldt inn til arbeidet med handlingsplanen. Ulike vedtak i kommunene vil medføre ny full behandling i alle kommuner og vil utsette videre arbeid med handlingsplan.

Når strategien er vedtatt politisk i de seks kommunene, fortsetter arbeidet med handlingsplaner. Det foreslås å utarbeide en felles del av handlingsplan for alle kommunene innen 1. september 2023, og at den enkelte kommune deretter utarbeider sin lokale del innen 31. desember 2023.

Det foreslås at styringsgruppen, Regionrådet i Region Kristiansand, får fellesdelen av handlingsplanen til behandling. Det anbefales at prosjektleder i Region Kristiansand leder arbeidet frem til den felles delen av handlingsplanen er klar.

Juridisk grunnlag

Det er ingen direkte juridiske konsekvenser av å vedta strategien.

Økonomiske konsekvenser

Det er ingen direkte økonomiske konsekvenser å vedta strategien, men tiltak i handlingsplanen som følger strategien vil medføre økonomiske kostnader og må behandles i den enkelte kommunes økonomiplan.

Klima- og miljøkonsekvenser

I verdiskapingsstrategien ligger det en tydelig visjon om at Kristiansandsregionen skal være landets ledende fornybarregion. FNs 17 bærekraftsmål ligger som grunnlag for arbeidet med strategien. I dette ligger også en klar forventning om at det arbeides med forbedringer innen klima og miljø. Konsekvenser vil komme tydeligere fram i arbeidet med handlingsplanen.

Vurdering

Forslaget til strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen er en gjennomarbeidet rullering av strategisk næringsplan fra 2014. Det fremlagte forslaget er omforent i næringsnettverket til Region Kristiansand, og den ble behandlet i styringsgruppa i Region Kristiansand med anbefaling om at strategien vedtas. Strategien har vært på en omfattende høringsrunde i regionen. Den vil sette en tydelig retning for Kristiansand kommunes, samt regionens, videre arbeid med næringsutvikling.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Prosjektgruppa har hatt mindre tid på seg enn planlagt med korte frister, men har likevel vektlagt inkluderende medvirkning i arbeidet med ny strategi. Strategien var til endelig behandling i styringsgruppa/regionrådet 21. april 2023 med følgende vedtak:

Vedtak	Verdiskapingsstrategien oversendes til politisk behandling i kommunene med felles saksfremlegg og anbefales vedtatt.
---------------	--

Strategien er ikke tidfestet da den bør oppdateres når situasjonen krever endring og ikke etter et gitt antall år. Det foreslås at regionrådet i Region Kristiansand har verdiskapingsstrategien som tema årlig, og vurderer når det er nødvendig å oppdatere strategien.

Kommunedirektøren fremmer følgende forslag til vedtak:

- 1. Bystyret/kommunestyret vedtar strategi for verdiskaping i Kristiansandsregionen.**
- 2. Strategien følges opp av handlingsplaner; en felles del for alle kommunene og en lokal del for hver kommune.**